

TAZJE: TAXonomie van Zorg voor JEugd Academische Werkplaats Jeugd C4Youth

Wat is het?

TAZJE (TAXonomie van Zorg voor JEugd) is een gestandaardiseerd instrument voor het registreren en classificeren van zorg aan jeugdigen met emotionele en gedragsmatige problemen. De kracht van TAZJE is dat het kan worden gebruikt door een brede variëteit aan organisaties binnen de zorg voor jeugdigen en hun ouders.

Aanleiding

De hulp aan jeugdigen en hun ouders wordt wel eens omschreven als een 'black box'. Daarmee wordt bedoeld dat niet voldoende bekend is uit welke bestanddelen de hulp bestaat. TAZJE, ontwikkeld door C4Youth, is een ordeningsinstrument om het hulpaanbod en hulptrajecten van kinderen en hun ouders in een regio in kaart te brengen. Met behulp van TAZJE is de inhoud van de zorg in de regio Groningen onderzocht.

Onderzoek

TAZJE is ontwikkeld op basis van literatuuronderzoek, interviews met experts, een analyse van interventiebeschrijvingen en een analyse van dossiers. Vervolgens werd de eerste versie van het instrument in kenniskringen besproken. Professionals uit de praktijk, het beleid, het onderwijs en het onderzoek waren hierbij aanwezig. Daarna is gewerkt aan standaardisering en is in een pilotonderzoek met name gekeken naar de hanteerbaarheid en bruikbaarheid.

Vervolgens is een onderzoek uitgevoerd naar de inhoud van de interventies die worden aangeboden bij de GGD (jeugdgezondheidszorg), Elker (jeugdzorg), Accare en Jonx (geestelijke gezondheidszorg). Professionals werd gevraagd welke activiteiten ze uitvoerden met kinderen, jongeren en hun ouders tijdens de behandeling.

Resultaten

Met TAZJE kunnen gegevens over bijvoorbeeld de aangeboden zorg volgens een bepaalde hiërarchie gerangschikt worden. Deze rangschikking vindt plaats op basis van kenmerken van deze zorg zoals de duur en intensiteit, de setting waarin de zorg wordt aangeboden of het type zorg dat kinderen en jongeren met gedragsmatige en/of emotionele problemen en hun families ontvangen. In totaal beslaat TAZJE zes domeinen: (1) inhoud van de zorg, (2) juridische context, (3) duur van de zorg, (4) intensiteit van de zorg, (5) zorgontvangers en (6) expertise van de professional.

Toepassing van TAZJE in de provincie Groningen laat zien dat hulp vanuit de jeugdgezondheidszorg kortdurend is en vooral op ouders is gericht. Zorg vanuit de jeugd-ggz duurt meestal langer dan drie maanden en is relatief vaak alleen op het kind gericht. Hulp vanuit de jeugdzorg duurt meestal langer dan 3 maanden en is vooral gericht op het kind en de omgeving. Jongens krijgen vaker dan meisjes hulp gericht op ondersteuning van de ouders en meer dan een kwart van de aangeboden zorg is 'theoretisch onderbouwd' volgens landelijke maatstaven.

Een belangrijke uitkomst uit dit onderzoek is dat ondanks de verscheidenheid aan namen die aan hulp gegeven wordt, er inhoudelijk gezien veel overeenkomsten zijn. Dit roept de vraag op of een kleiner en overzichtelijker aanbod niet meer voordelen biedt voor alle betrokkenen.

Toepassing en toekomst

Praktijk

TAZJE 1.0 en de bijbehorende handleiding vormen samen de 'Self assessment tool voor zorgaanbod'. De handleiding legt uit hoe professionals (maar ook beleidsmedewerkers en onderzoekers) uit de dagelijkse praktijk het instrument kunnen gebruiken. Doordat instellingen inzicht krijgen in de verwachtingen van cliënten, de door hen geleverde hulp en de resultaten daarvan, kan er beter nagedacht worden over het aanbod en over de vraag hoe dit verder verbeterd kan worden.

Opleidingen

De kennis die gedurende het onderzoek verzameld is, wordt gebruikt voor het universitaire en hoger onderwijs. Vanuit het TAZJE project zijn factsheets ontwikkeld met daarop de belangrijkste onderzoeksresultaten. Deze worden gebruikt binnen verschillende curricula in het sociale domein. Daarnaast zijn leesopdrachten ontwikkeld die gekoppeld zijn aan de TAZJE artikelen die de afgelopen jaren verschenen zijn. Op deze manier leren studenten hoe ze een wetenschappelijk artikel moeten lezen. Verder kunnen studenten tijdens hun stage aan de slag met TAZJE, door bijvoorbeeld het zorgaanbod van de stage-instelling in kaart te brengen of interventies inhoudelijk met elkaar te vergelijken.

Onderzoek

TAZJE geeft nieuwe mogelijkheden voor onderzoek naar de vraag hoe en waarom de zorg voor jeugdigen en hun families werkt, of niet werkt. Voor dit onderwerp bestaat veel belangstelling. In juli 2015 is vanuit het ZonMw-programma Effectief werken in de jeugdsector een begrippenkader geïntroduceerd om meer eenheid te brengen in de terminologie van 'werkzame elementen' van jeugdhulp. Naast het begrippenkader is er nu dankzij TAZJE ook een scoringslijst waarin potentieel werkzame elementen zijn benoemd. In het consortium Zware Opvoedproblemen en Multiprobleemgezinnen wordt met deze scoringslijst informatie verzameld over werkzame elementen voor de doelgroepen. Zo wordt per zorgorganisatie inzichtelijk welke jongeren ze helpen, met welke interventies en met welk effect, uitgesplitst naar de afzonderlijke elementen.

Projectgegevens

Titel A Taxonomy of Care for Children and Adolescents with behavioural and emotional problems. Development and application.

Uitvoering door Academische Werkplaats C4Youth

Contactgegevens

Els Evenboer
k.e.evenboer@umcg.nl
050 361 66 35

augustus 2017

Producten en publicaties

- www.c4youth.nl
- Artikel in Orthopedagogiek: Onderzoek en Praktijk
- Artikel in Pedagogiek in beeld
- Artikel in Orthopedagogiek maakt het verschil
- Rapportage Consortium Zware opvoedproblematiek en multiprobleemgezinnen – Fase 1
- Artikel in Orthopedagogiek Onderzoek en Praktijk